

Horváth Attila

MAGYARY ZOLTÁN ÖRÖKSÉGÉNEK NYOMÁBAN

Beszámoló az I. Magyary Zoltán Országos Emlékkonferenciáról (Tata, 2013. június 11.)

A Nemzeti Közszerződési Egyetem, a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság, valamint a Magyary Zoltán Szakkollégium szervezésében 2013. június 11-én került sor Tatán az I. Magyary Zoltán Országos Emlékkonferenciára. A hazai közigazgatás-tudomány klasszikusa születésének 125. évfordulója előtt tisztelgő esemény – Magyary munkásságának felelevenítésén túl – kiváló lehetőséget teremtett a közigazgatást érintő szakmai aktualitások megvitatására is.

• • • • •

A magyar közigazgatás karakterét járta körül nyitóelőadásában Patyi András, a Nemzeti Közszerződési Egyetem rektora, rámutatva, hogy „Magyary Zoltán tudományos munkássága sok szempontból arra példa, hogyan és miképpen lehet elméleti, tudományos megalapozottsággal programot és módszert adni a közigazgatás alapvető karakterjegyeinek megváltoztatására és új jegyek kialakítására”. Az előadás ezt követően számba vette a közigazgatás lehetséges értékkategóriáit, külön figyelmet szentelve az alaptörvény közigazgatással kapcsolatos rendelkezéseinek. Az előadó kiemelte, hogy a jó közigazgatás feltételezi a jó kormányzást, ami viszont csak a jó államban valósulhat meg. És hogy milyen legyen a magyar közigazgatás alap-karaktere? A professzor zárszavában „az állam más funkcióival összhangban, tudatosan fejlesztett, jogállami, jó közigazgatás” iránti reményét fejezte ki.

Rétvári Bence, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára a Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Programok célkitűzéseiről és a végrehajtásáról számolt be, amelyek – az önkormányzati és az igazságügyi rendszer átalakításával együtt – a Jó Állam megteremtését kívánják szolgálni. Az elmúlt évek reformjainak eredményét elemezve az államtitkár kiemelte a jogrendszer egyszerűsítésének és az adminisztratív terhek csökkentésének fontosságát.

A közigazgatás tudományos művelése Magyary Zoltán életművében címmel tartott előadást Mezey Barna, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora. Mezey professzor Magyary Zoltán személyiségét boncolgatva rámutatott, hogy egy nyugtalanság által hajtott, rendkívül széles érdeklődési körű, dinamikus tudóssal állunk szemben, aki egyben – állandó tenni akarásából fakadóan – egy konfliktusos egyéniség is volt. Mindez bátorsággal párosult: Magyary meg mertte kérdőjelezni a fennálló dolgokat – többek között például a közel ezeréves vármezei rendszer helyességét is. Az előadó hangsúlyozta: Magyary Zoltán célként tűzte ki, hogy nyitni kell a világra, és a világ tapasztalatait be kell hozni Magyarországra. Nem kevésbé volt

karakterszerű tudományos alapállása sem: munkásságának során elvetette a tudományterületek elhatárolását, és – mintegy a multidiszciplinaritás előfutáraként – a hangsúlyt az egyes társadalmi problémák többoldalú megközelítésre helyezte. „Minden szakmának, minden tudománynak és minden társadalomnak szüksége van példaképekre” – zárta előadását Mezey professzor, Magyary jelentőségére utalva.

Török Ádám, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal főigazgatója azt mutatta be, hogy a közigazgatási reformok hogyan valósultak meg Tatán és a megyében, azaz Magyary szűkebb pátriájában. A járási rendszer kialakításának folyamatát gyakorlati szempontból megvilágító előadásának során a főigazgató kitért a szervezeti integrációval járó megtakarításokra is.

Máthé Gábor, a Nemzeti Közszerződési Egyetem professor emeritusa Magyary Zoltán tudománytörténeti jelentőségét méltatta. Az előadó kiemelte, hogy Magyary teremtette meg a magyar közigazgatás-tudományt azzal, hogy a közigazgatási jogtudományt, a közigazgatás-politikát, valamint a közigazgatástant szintetizálta. Meggyőződése szerint Magyaryról nemcsak mint tudományos ikonról emlékezünk, hanem immár a közigazgatási szemléletünket és gondolkodásunkat formáló személyiségről is. „Mikor újul meg a magyar közigazgatás?” – tette fel a kérdést Magyary mintegy háromnegyed évszázada. Máthé professzor szerint hazánkban ez a folyamat már megkezdődött.

Az előadásokat pódiumbeszélgetések követték, amelyek a tisztviselői életpályát, valamint a területi közigazgatás új rendszerét és új feladatait tárgyalták. Az egyetemi oktatók és a közigazgatási szakemberek az egyes témák megvitatása során valamennyien egyetértettek abban, hogy a magyar közigazgatásnak napjainkban minden esélye megvan a valódi megújulásra. A Magyary Zoltán szellemi örökségének jegyében kialakított kormányzati célkitűzések megvalósítása remélhetőleg megeremti hazánkban a jó államot és a jó közigazgatást.